

Gymnasiesärskola

- Hur personer med olika funktionsnedsättningar använder internet

Datainsamlingsperiod: 2017-05-01 till 2017-10-09

Antal svarande: 63

Publiceringsdatum: 2018-01-31

Begripsam

www.begripsam.se

Stefan Johansson

Stefan.johansson@begripsam.se

0708-23 10 64

Om rapporten och undersökningen

Detta är en delrapport i undersökningen Svenskarna med funktionsnedsättning och internet. Undersökningen har genomförts av Begripsam med vetenskapligt stöd från KTH. Den har finansierats av Post- och telestyrelsen, Konsumentverket och med egna medel från Begripsam samt stort ideellt engagemang från kontaktpersoner i föreningar och organisationer som hjälpt oss med att förmedla information om undersökningen. Frågor och svarsalternativ har utarbetats av medlemmar i föreningen Begripsam.

Undersökningen kompletterar den officiella statistiken om vad svenskar gör på internet och hur de tycker smarta telefoner, datorer och surfplattor fungerar. De personer som deltagit i undersökningen har olika diagnoser, funktionsnedsättningar och svårigheter.

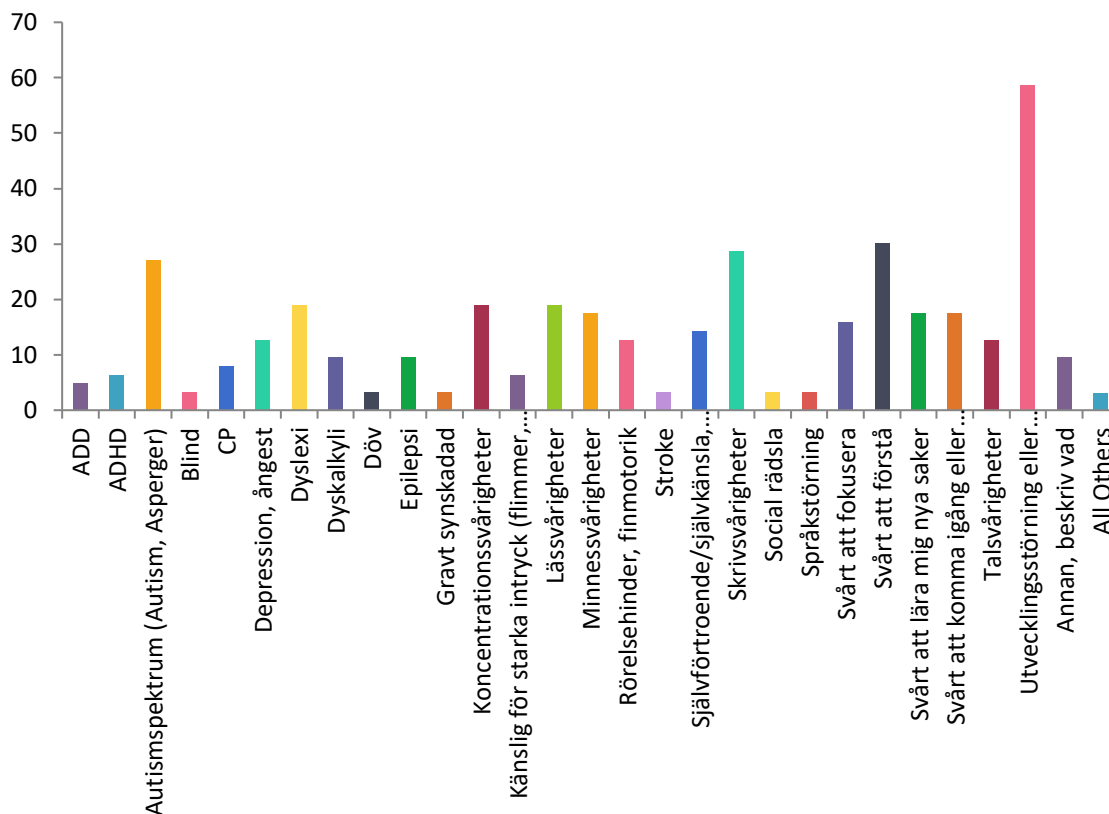
Mer information om undersökningen hittar du på www.begripsam.se

Innehåll i rapporten

Om rapporten och undersökningen.....	2
Diagnoser och svårigheter	3
Internet.....	5
Smart telefon.....	15
Dator.....	17
Surfplatta.....	19
Bakgrundsuppgifter.....	21
Begripsam AB	26

Diagnoser och svårigheter

Vilken eller vilka av dessa diagnoser, funktionsnedsättningar eller svårigheter har du?

	Procent	Antal
ADD	4.8%	3
ADHD	6.3%	4
Autismspektrum (Autism, Asperger)	27.0%	17
Bipolär	1.6%	1
Blind	3.2%	2
CP	7.9%	5
Depression, ångest	12.7%	8
Dyslexi	19.0%	12
Dyskalkyli	9.5%	6
Döv	3.2%	2
Epilepsi	9.5%	6
Gravt hörselskadad	1.6%	1

Gravt synskadad	3.2%	2
Koncentrationssvårigheter	19.0%	12
Känslig för starka intryck (flimmer, ljus, ljud)	6.3%	4
Läsvårigheter	19.0%	12
Minnessvårigheter	17.5%	11
MS	1.6%	1
Rörelsehinder, finmotorik	12.7%	8
Stroke	3.2%	2
Självförtroende/självkänsla, bristande	14.3%	9
Skrivsvårigheter	28.6%	18
Social rädsla	3.2%	2
Språkstörning	3.2%	2
Svårt att fokusera	15.9%	10
Svårt att förstå	30.2%	19
Svårt att lära mig nya saker	17.5%	11
Svårt att komma igång eller avsluta saker	17.5%	11
Talsvårigheter	12.7%	8
Utvecklingsstörning eller intellektuell funktionsnedsättning	58.7%	37
Annan, beskriv vad	9.5%	6

Annan, beskriv vad

Begåvningshandikapp.
Downs syndrom
Lindre utvecklingsstörning
Lindrigt funktionshandikapp
Nevrofibrinatås, IBS, Astma
utvecklin ssstörnins

Internet

Använder du internet?

	Procent	Antal
Ja	92.1%	58
Nej	7.9%	5

Tycker du att det är svårt att använda internet och i så fall varför?

	Procent	Antal
Jag tycker inte det är svårt att använda internet	48.2%	27
Det är svårt att söka information	14.3%	8
Det är svårt att navigera, att hitta till rätt ställe	21.4%	12
Det är svårt att använda tjänster (till exempel fylla i blanketter, köpa och beställa saker)	21.4%	12
Det är svårt att förstå innehåll	25.0%	14
Det är svårt med lösenord	23.2%	13
Det är svårt för att design och utformning är störande	12.5%	7
Det är svårt för att det inte fungerar med mina hjälpmedel	8.9%	5
Det är svårt men jag kan inte beskriva varför	17.9%	10
Vet inte	5.4%	3
Annat, beskriv vad	7.1%	4

Annat, beskriv vad

Jag använder mycket med mobil
Jag kan inte alls själv men med hjälp av mina assistenter fungerar det bra.
Sitter ibland på datorer har ingen lösenord.
Svårt ibland

Varför använder du inte internet?

	Procent	Antal
Det är för svårt	40.0%	2
Jag kan inte	20.0%	1
Jag har ingen dator, telefon eller surfplatta	40.0%	2
Jag har ingen internetuppkoppling	40.0%	2

Jag har inte de hjälpmedel jag behöver	40.0%	2
Vet inte	20.0%	1

Om du tycker att internet är svårt: Beskriv gärna mer i detalj varför internet är svårt.

-svårt att förstå innehåll -små texter -vet ej hur och var man skaffar hjälpmedel för internet
Får inte fylla i blanketter / köpa saker. Svårt förstå FB. - får inte ha det .
Jag kan ej läsa och skriva, jag har hjälp av personlig assistent.
Jag kan inte läsa utan kan i stort sett bara använda Internet när ngn är med eller när sidan är helt tillrättalagd.
Jag tycker det är distraherande med reklam som antingen blinkar eller rör på sig. Information som innehåller avancerade ord och uttryck som man inte förstår.
Kan vara för svåra ord som man inte vet vad dom betyder
Många hemsidor förklarar hyfsat bra men om jag söker efter en viss grej via upplands väsbys sida hittar jag inte någon rätt länk eller information.
Svår hitta bra sidor som man söka på om inte kan stava rätt då
Svårt att navigera
Svårt att navigera
Svårt när man ska söka tex på google. Är svåra beskrivningar och långa texter. Mycket på internet är på engelska - det är svårt att förstå
Väldigt mycket information som är svår att sortera
måste ha teckenspråk som första modersmål Då lättare den.

Brukar du be någon om hjälp med att göra saker på internet?

	Procent	Antal
Ja	44.1%	26
Nej	49.2%	29
Vet inte	6.8%	4

Använder du Facebook?

	Procent	Antal
Ja	75.4%	46
Nej	24.6%	15

Har du en blogg?

	Procent	Antal
Ja	8.3%	5

Nej	86.7%	52
Vet inte	5.0%	3

Hur ofta använder du internet för att spela spel?

	Procent	Antal
Aldrig	41.7%	25
Någon gång	25.0%	15
Varje månad	3.3%	2
Varje vecka	13.3%	8
Dagligen	10.0%	6
Flera gånger dagligen	5.0%	3
Vet inte	1.7%	1

Hur ofta använder du internet för att titta på tv-program?

	Procent	Antal
Aldrig	25.0%	15
Någon gång	31.7%	19
Varje månad	5.0%	3
Varje vecka	13.3%	8
Dagligen	10.0%	6
Flera gånger dagligen	3.3%	2
Vet inte	11.7%	7

Hur ofta använder du internet för att lyssna på talböcker eller ljudböcker?

	Procent	Antal
Aldrig	70.5%	43
Någon gång	16.4%	10
Varje månad	1.6%	1
Varje vecka	3.3%	2
Dagligen	4.9%	3
Flera gånger dagligen	1.6%	1
Vet inte	1.6%	1

Hur ofta använder du internet för att läsa en dagstidning?

	Procent	Antal
Aldrig	36.1%	22

Någon gång	36.1%	22
Varje månad	1.6%	1
Varje vecka	4.9%	3
Dagligen	16.4%	10
Flera gånger dagligen	3.3%	2
Vet inte	1.6%	1

Hur ofta använder du internet för att köpa biljetter till resor?

	Procent	Antal
Aldrig	57.4%	35
Någon gång	34.4%	21
Varje månad	4.9%	3
Vet inte	3.3%	2

Oavsett hur ofta du köper biljetter, vad tycker du bäst stämmer in på dig:

	Procent	Antal
Jag försöker köpa alla mina biljetter via internet	55.3%	26
Jag undviker om möjligt att köpa biljetter via internet	44.7%	21

Hur ofta använder du internet för att boka tider inom vården?

	Procent	Antal
Aldrig	62.3%	38
Någon gång	23.0%	14
Varje månad	3.3%	2
Vet inte	11.5%	7

Oavsett hur ofta du bokar tider inom vården, vad tycker du bäst stämmer in på dig:

	Procent	Antal
Jag försöker boka alla tider till vården via internet	38.6%	17
Jag undviker om möjligt att boka tider inom vården via internet	61.4%	27

Använder du en e-legitimation?

	Procent	Antal
Ja	40.0%	24
Nej	50.0%	30
Vet inte	10.0%	6

Om du använder en e-legitimation; Hur tycker du det är att använda en e-legitimation?

	Procent	Antal
Lätt	54.5%	18
Varken lätt eller svårt	27.3%	9
Svårt	18.2%	6

Använder du Mobilt BankID?

	Procent	Antal
Ja	43.3%	26
Nej	50.0%	30
Vet inte	6.7%	4

Om du använder ett mobilt BankID; Hur tycker du det är att använda Mobilt BankID?

	Procent	Antal
Lätt	74.2%	23
Varken lätt eller svårt	12.9%	4
Svårt	12.9%	4

Använder du internet för att betala räkningar?

	Procent	Antal
Ja	44.1%	26
Nej	49.2%	29
Vet inte	6.8%	4

Om du betalar räkningar via internet; Hur tycker du det är att betala räkningar via internet?

	Procent	Antal
Lätt	42.9%	15
Varken lätt eller svårt	31.4%	11
Svårt	25.7%	9

Har du använt internet för så kallad e-handel?

	Procent	Antal
Ja	45.0%	27
Nej	46.7%	28
Vet inte	8.3%	5

Om du har e-handlat; Hur tycker du det är att handla via internet?

	Procent	Antal
Lätt	34.3%	12
Varken lätt eller svårt	42.9%	15
Svårt	22.9%	8

Är du oroad för att bli lurad när du använder internet?

	Procent	Antal
Det oroar mig inte	31.5%	17
Det oroar mig ibland	51.9%	28
Det oroar mig alltid	16.7%	9

Om det händer att du blir oroad får du gärna beskriva mer kring vilken situation du blir oroad

Jag undviker att handla från okända eller mindre kända företag.
ATT BLIR HAKAD
Behöver bekräfta.
I med att jag har svårt tyda det köpeavtal då
Ifall inte det man köpt blir levererade Varan kanske inte är bra kvalitet fast det står så på hemsidan
Jag blir oroad ibland för vilka uppgifter jag egentligen lämnar ut.
Kapning av kortnummer vid tex köp av biobiljetter

När jag går ut på en hemsida, kommer det erbjudanden via min mail, till och från. Det gör men oroad. Samt när min dator på automatik kopplar mig till en e-handel sida

Om att bli lurad på internet.

Vet ej

Vid betalning

Vänförfrågningar pa tex. Facebook med okända personer och sidor med okända personer.

Känner du dig delaktig i det digitala samhället?

	Procent	Antal
Ja	50.8%	31
Till viss del	34.4%	21
Nej	6.6%	4
Vet inte	8.2%	5

Beskriv gärna dina tankar kring din delaktighet i det digitala samhället!

Alla hemsidor och Internet butiker är inte tillräckligt tydliga och tillgängliga.

Har idag inte tillgång till dator, smart telefon eller surfplatta. Har inte e-leg eller mobilt bankId. Bokar inte läkartid via nätet - blir kallad eller så ringer personalen på boendet. Boendet får snart tillgång till två iPads. Kommer då att börja använda program för stöd vid matlagning, t ex Matglad. Behöver hjälpmedel, t ex bildstöd. Har svårt att kommunicera och får stort stöd från personalen på boendet.

Hänga med vad som händer ute i samhället genom tidningar och dylikt på nätet. Enkelt att söka information om personer och ting.

Ibland kommer det mycket falska nyheter som reklam på Facebook och det är inte kul Tråkigt att en del person lossas va nån annan

Jag kan göra vissa saker eftersom jag fått hjälp att få dem anpassade till mig. Jag får ofta hjälp med datorn. skulle vilja klara mer saker helt själv.

Jag seLar sPeL På Datorn Jag A*använDer och youtube och googleL

Jag tittar väldigt mycket på youtube . Är väldigt ofta uppkopplad till facebook och instagram. Får dagligen information om det digitala samhället via mail.

Kan kolla Youtube.

Saknar lättläst/-förståligt på många hemsidor. Mina Sidor som sjukvården använder är helt kass.

Som döv är det mycket lättare att använda digitala samhället istället för att använda telefon till ex boka tid hos vård o.a.

Svårt när de anhöriga som ska hjälpa mig inte själva kan.

Vore enkla om kunde ha mer val och ändra text storlek och sånt på sidor då

använder facebook, yotube

förstår inte har god man vet inte vad hen gör

påverka teckenspråk varje webbsida o allt behöver information då måste teckenspråk

Smart telefon

Har du tillgång till en smart telefon?

	Procent	Antal
Ja	74.2%	46
Nej	22.6%	14
Vet inte	3.2%	2

Hur kunnig är du på att använda en smart telefon?

	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en smart telefon	50.8%	31
Jag kan använda en smart telefon men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	24.6%	15
Jag kan inte tillräckligt om smart telefoner för det jag vill använda smart telefoner till	4.9%	3
Jag kan inte alls använda en smart telefon	11.5%	7
Vet inte	8.2%	5

Hur tycker du det är att använda en smart telefon?

	Procent	Antal
Lätt	71.1%	32
Varken lätt eller svår	24.4%	11
Svårt	4.4%	2

Har du några hjälpmedel till din smarta telefon?

	Procent	Antal
Ja	28.3%	13
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	13.0%	6
Nej	47.8%	22
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	4.3%	2
Vet inte	6.5%	3

Beskriv gärna de hjälpmedel du har i din smarta telefon

Den ända jag använder just nu sedan jag fick en ny telefon är just nu kalender.

Färdtjänstbeställning

Jag använder skärmläsningsprogrammet Voice over.

Kalender

Kommunikationsprogram Microrolltalk.

Listor

Multi comai

Påminnelse om tider

Siri Större text

Stavnings program tids styrning samman koppling mellan olika resplaner

Vibration till väckarklocka Blink ljus när besked komma Indspela tal till text

VoiceOver talsyntes

ZOOM AV APP

kalender/väckarklocka. Anteckningssida. Stör ej-funktion när jag vill vara otillgänglig.

Dator

Har du tillgång till en dator i ditt hem?

	Procent	Antal
Ja	77.4%	48
Nej	19.4%	12
Vet inte	3.2%	2

Hur kunnig är du på att använda en dator?

	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en dator	54.2%	32
Jag kan använda dator men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	33.9%	20
Jag kan inte tillräckligt om datorn för det jag vill använda datorn till	1.7%	1
Jag kan inte alls använda dator	8.5%	5
Vet inte	1.7%	1

Hur tycker du det är att använda dator?

	Procent	Antal
Lätt	64.6%	31
Varken lätt eller svår	27.1%	13
Svårt	8.3%	4

Har du några hjälpmedel till din dator?

	Procent	Antal
Ja	18.8%	9
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	14.6%	7
Nej	54.2%	26
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	10.4%	5
Vet inte	2.1%	1

Markera gärna vilka hjälpmedel du använder i din dator!

	Procent	Antal
Diktering/röststyrning	12.5%	3
Förstoring	29.2%	7

Rättstavning	41.7%	10
Punktskriftsdisplay	8.3%	2
Speciell mus	16.7%	4
Speciellt tangentbord	16.7%	4
Syntolkning i filmer	12.5%	3
Talsyntes/uppläsningsprogram	37.5%	9
Textremsa i filmer	4.2%	1
Tal till text	16.7%	4
Annat - beskriv vilket	25.0%	6

Annat – beskriv vilket

Komi håg hjälpmedel
Min dator är en bärbar dator, dock inte längre, så mitt hjälpmedel är att laddare måste sitta på plats.
Mina pengar och bildfabriken
Personlig assistent
Uppdateringar. Mer utrymme för mina bilder jag sparar.

Surfplatta

Har du tillgång till en surfplatta?

	Procent	Antal
Ja	59.0%	36
Nej	37.7%	23
Vet inte	3.3%	2

Hur kunnig är du på att använda en surfplatta?

	Procent	Antal
Jag har tillräckliga kunskaper för att använda en surfplatta	49.1%	27
Jag kan använda surfplatta men skulle behöva mer kunskaper eller hjälpmedel	23.6%	13
Jag kan inte tillräckligt om surfplattan för det jag vill använda surfplattan till	7.3%	4
Jag kan inte alls använda surfplatta	10.9%	6
Vet inte	9.1%	5

Hur tycker du det är att använda en surfplatta?

	Procent	Antal
Lätt	68.6%	24
Varken lätt eller svår	22.9%	8
Svårt	5.7%	2
Vet inte	2.9%	1

Har du några hjälpmedel till din surfplatta?

	Procent	Antal
Ja	25.0%	9
Ja, men jag behöver fler hjälpmedel	11.1%	4
Nej	50.0%	18
Nej, men jag skulle behöva hjälpmedel	8.3%	3
Vet inte	5.6%	2

Beskriv gärna de hjälpmedel du har i din surfplatta

Assistenten

Bildtelefoni - ringa till tolkförmedling

Jag har en platta med böjbar arm som är fäst vid rullstolen. På så sätt kan jag dra och putta plattan utan att skada den. Sedan hjälper för det mesta mina Personliga Assistenten mig att byta Appar och program.

Kalender och lite sånt.

Separat tangentbord

Siri Större text

Talsyntes

Talsyntes.

Tangentbord

Widgit go

Bakgrundsuppgifter

Vilket år är du född?

Antal	Årtal
6	1985
5	1990
5	1994
4	1995
3	1969
3	1978
3	1980
3	1989
2	1979
2	1991
2	1993
1	1948
1	1954
1	1955
1	1963
1	1966
1	1970
1	1971
1	1973
1	1974
1	1975
1	1976
1	1983
1	1984
1	1986
1	1987
1	1988
1	1992
1	1996
1	1997
1	94
1	97
1	97,10,19

Vilken är din könstillhörighet?

	Procent	Antal
Man	41.9%	26
Kvinna	54.8%	34
Annan	1.6%	1
Jag vill inte svara på den frågan	1.6%	1

I vilket län bor du?

	Procent	Antal
Stockholms län	66.7%	42
Uppsala län	1.6%	1
Södermanlands län	1.6%	1
Östergötlands län	6.3%	4
Jönköpings län	1.6%	1
Kronobergs län	1.6%	1
Skåne län	6.3%	4
Västra Götalands län	4.8%	3
Värmlands län	3.2%	2
Örebro län	1.6%	1
Västernorrlands län	1.6%	1
Jämtlands län	1.6%	1
Västerbottens län	1.6%	1

I vilken typ av ort bor du?

	Procent	Antal
Stad	85.7%	54
Mindre samhälle	12.7%	8
Landsbygd	1.6%	1

I vilken typ av boende bor du?

	Procent	Antal
Hyreslägenhet, vanlig	31.7%	20
Bostadrrättslägenhet	15.9%	10
Villa	15.9%	10

Gruppboende	19.0%	12
Servicelägenhet	9.5%	6
Annat stödboende	4.8%	3
Annat, beskriv vilket	3.2%	2

Annat, beskriv vad

Bostadrättslägenhet: Bor med föräldrar
Internat

Bor du tillsammans med någon som har en funktionsnedsättning?

	Procent	Antal
Ja	34.4%	21
Nej	60.7%	37
Vet inte	4.9%	3

Vilken är din högsta avslutade utbildning?

	Procent	Antal
Gymnasiesärskola	100.0%	63

Vilket eller vilka av följande tycker du stämmer på din nuvarande situation?

	Procent	Antal
Arbetar	27.4%	17
Arbetslös	11.3%	7
Hemma med barn	1.6%	1
Pensionär	1.6%	1
Sjukskriven	3.2%	2
Sjukersättning/Förtidspensionär	19.4%	12
Daglig verksamhet	72.6%	45
Aktivitetsersättning	25.8%	16
Studerar	4.8%	3
Annat, beskriv vad	1.6%	1
Vet inte	1.6%	1

Vilken inkomst har du per månad?

	Procent	Antal
0 – 17 999 kronor per månad	55.7%	34
18 000 – 25 000 kronor per månad	1.6%	1
Över 25 000 kronor per månad	3.3%	2
Vet inte	39.3%	24

Hur fick du information om den här undersökningen?

	Procent	Antal
Via e-post	20.7%	12
Via Facebook	22.4%	13
En vän tipsade mig	8.6%	5
Från min organisation	24.1%	14
Annat, beskriv hur	29.3%	17

Annat, beskriv hur

personal DV
från DV
Begripsam
Daglig verksamhet.
Från LSS-boendet
Från coacher på min dagliga verksamhet
Från dagliga verksamheten.
Surfade in på sajten
Via dagligverksamheten
coach från dagligv
e-post till min God Man
från personal
via min dagliga verksamhet Resursteamet.

Är det något du vill tillföra?

Jag är svagt synskadad och har svårt att äta
Kommentar från registreraren: Denna person har sagt att den inte har en smart telefon, men samtidigt svarat att hen behöver fler hjälpmedel och "Hur mycket minne jag har i min mobil".

Personal som arbetar med utvecklingsstörda behöver inspiration och kunskaper kring fördelar med att de utvecklingsstörda får möjlighet att använda dator och Internet.

Ska skaffa Legimus Ska börja använda Movie Talk på bio

Säkerheten på internet och sen fler hjälpmedel borde införas

Varför finns det porrsidor på Internet? och varför finns så mycket naket?

min arbetsplats kan vara mer digital när jag ska redovisa vilka timmar jag arbetar då daglig

Verksamhet

vet inte om jag ska svara vet inte eller annat, då jag är god man till en person med grav utvecklingsstörning. Jag tror att även hen skulle kunna använda datorer mer än vad som görs idag, dock troligtvis inte något av det ni specificerat utan något mycket anpassat.

Begripsam AB

Begripsam AB bedriver verksamhet i syfte att bidra till universellt utformade produkter och tjänster som tillgodoser alla användares behov. Vi utvecklar och tillämpar metoder så att alla, oavsett förmåga kan vara med och påverka hur produkter och tjänster ska vara utformade.

Vi bedriver forskning och utveckling i egen regi eller i samverkan med andra som delar vår vision. Våra metoder och arbetssätt har sin grund i forskning och i våra egna levda erfarenheter. Vi har ett nära samarbete med Föreningen Begripsam.

Vi är experter på hur man i design- och utvecklingsprocesser ska ta hänsyn till högt ställda krav på tillgänglighet, användbarhet och användarupplevelser även när användare har olika funktionsnedsättningar eller på andra sätt avviker från det som anses normalt eller genomsnittligt. Vår spetskompetens ligger i kunskap om psykiska och kognitiva funktionsnedsättningar.

Det yttersta syftet med vår verksamhet är att bidra till ett samhälle där alla människor kan uppfylla sin fulla potential.

Tillsammans med medlemmarna i Föreningen Begripsam deltar vi i standardiseringsarbete på svensk och internationell nivå. Vår VD, Stefan Johansson, är invited expert i W3Cs Cognitive Task Force och som en av grundarna av Funka Nu AB har Stefan satt standarden för hur man arbetar med tillgänglighet på webben i Sverige.